

**HAZIRGIYİM VE KONFEKSİYON SEKTÖRÜNÜN
2009 OCAK - AĞUSTOS
İHRACAT PERFORMANSI ÜZERİNE
KISA DEĞERLENDİRME**

2009 Ocak- Ağustos Sekiz Aylık Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı

2009 yılının Ocak-Ağustos döneminde Türkiye'den 8,6 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. 2008 yılının Ocak-Ağustos dönemi ile karşılaştırıldığında, ihracatta dolar bazında %23,3 düşüş meydana gelmiştir. 2008 yılını %2,1 oranında ihracat düşüşü ile kapatan hazır giyim ve konfeksiyon sektöründe ihracat, 2009 Ocak ayında %20,2 oranında, Şubat ayında %34,3 oranında, Mart ayında %30,4 oranında, Nisan ayında %23,7 oranında, Mayıs ayında %27,2 oranında, Haziran ayında %16,6 oranında, Temmuz ayında %15,4 oranında ve Ağustos ayında %17,2 oranında azalmıştır.

Hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında 2008 Ekim ayından bu yana istisnasız her ay düşüş olmuş, düşüşün oranı bazı aylar %30'un üzerine çıkmıştır. Haziran ayından Ağustos ayına son üç ayda ise, ihracattaki düşüş ivme kaybederek %20'nin altına inmiştir. İhracattaki düşüşün ivme kaybetmesi, olumlu bir gelişme olarak yorumlanabilir.

İhracatı 2009 yılının ilk sekiz ayında %23,3 oranında azalan hazır giyim ve konfeksiyon sektörü, aynı dönemde ihracatı %44,8 oranında azalan taşıt araçları ve yan sanayi sektörünün ardından, en fazla ihracat yapan ikinci sektör konumunu korumaktadır.

Genel İhracat Performansı İçinde Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Payı			
<i>Birim: 1000 \$</i>	2008	2009	<i>Değişim %</i>
	Ocak - Ağustos	Ocak - Ağustos	
Türkiye Genel İhracatı	90.148.922	60.344.339	-33,1
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	11.148.755	8.552.593	-23,3
Haz. ve Konf. İhracatının Payı %	12,4	14,2	
Sanayi İhracatı	79.523.336	50.929.384	-36,0
Haz. ve Konf. İhracatının Sanayi Ürünleri İhracatındaki Payı %	14,0	16,8	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Diğer yandan, 2009'un Ocak-Ağustos döneminde Türkiye genel ihracatı %33,1 oranında düşüşle 90,1 milyar dolardan 60,3 milyar dolara gerilemiştir. Sanayi ihracatı ise %36 oranında azalarak 79,5 milyar dolardan 50,9 milyar dolar düzeyine düşmüştür. Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki düşüş (%23,3) hem genel ihracattaki %33,1'lik hem de sanayi ihracatındaki %36'luk düşüşlerin oransal olarak gerisindedir. Bu itibarla, hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün

ihracatındaki önemli kayıplara rağmen, halen genel ihracat performansından ve sanayi ihracat performansından daha iyi bir performans gösterdiği söylenebilir.

2009 Ocak-Ağustos döneminde, hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının Türkiye genel ihracatı içindeki payı %12,4'ten %14,2'ye, sanayi ihracatındaki payı ise %14'ten %16,8'e yükselmiştir.

Ülke Grupları Bazında Hazır Geyim ve Konfeksiyon İhracatındaki Gelişmeler

2009 yılının Ocak-Ağustos döneminde, Ortadoğu ülkeleri ile Afrika ülkeleri hariç AB ülkeleri, OECD ülkeleri, Eski SSCB ülkeleri gibi belli başlı ülke gruplarına hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında %21,7 ile %35,7 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur. Hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının yılın ilk sekiz ayında artış kaydettiği ülke grupları Suudi Arabistan, Irak, İran, İsrail, Kuveyt gibi ülkelerin gruplandırıldığı "Ortadoğu Ülkeleri" ve Cezayir, Libya, Mısır, Tunus, Fas ve Güney Afrika Cumhuriyeti'nin gruplandırıldığı "Afrika Ülkeleri"dir.

Ortadoğu ülke grubuna 2008 yılının Ocak-Ağustos dönemine kıyasla %17,5 oranında artışla 2009 yılının ilk sekiz ayında, 319,2 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. Ortadoğu ülkelerinin toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %2,4'ten %3,7'ye yükselmiştir.

Afrika ülke grubuna ise, 2009 yılının Ocak-Ağustos döneminde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı %1,1 oranında artmış ve 199,6 milyon dolara yükselmiştir. Bununla beraber adı geçen ülke gruplarının toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı içinde payının küçük olması nedeniyle, diğer ülke gruplarındaki %35'leri aşan ihracat düşüşleri, bu iki ülke grubuna ihracatta kaydedilen artışlar ile karşılanamamıştır.

Başlıca Ülke Grupları İtibariyle Türkiye Hazır Geyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı					
	2008 Ocak - Ağustos 1000 \$	Toplam Konf'da Pay %	2009 Ocak - Ağustos 1000 \$	Toplam Konf'da Pay %	Değişim %
AB Ülkeleri Toplamı	8.918.655	80,0	6.856.305	80,2	-23,1
Diğer OECD Ülkeleri Toplamı (ABD,Kanada, İsviçre vb)	643.149	5,8	413.825	4,8	-35,7
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Makedonya, KKTC, vb)	96.000	0,9	62.504	0,7	-34,9
Eski S.S.C.B Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed., Azerbaycan, Özbekistan vb)	357.956	3,2	258.580	3,0	-27,8
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (S. Arabistan, İsrail, Kuveyt vb)	271.721	2,4	319.249	3,7	17,5
Afrika Ülkeleri Toplamı (Mısır, Tunus, Cezayir , GAC vb)	197.368	1,8	199.592	2,3	1,1
Diğer Asya Ülkeleri (Çin, Hindistan, Malezya, Tayvan vb)	43.391	0,4	33.962	0,4	-21,7
Diğer Ülkeler ve Bölgeler Toplamı	620.515	5,6	408.576	4,8	-34,2
Toplam Hazır Geyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı	11.148.755	100,0	8.552.593	100,0	-23,3

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Diğer ülke gruplarına bakıldığında, 2009 yılının Ocak-Ağustos döneminde 27 AB ülkesine 6,9 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmış ve ihracatta 2008 yılının ilk sekiz ayına kıyasla %23,1 oranında düşüş olmuştur. 8,6 milyar dolarlık Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 6,9 milyar dolarlık kısmı, diğer bir ifade ile %80,2'lik bölümü 27 AB ülkesine yapılmıştır.

Küresel krizin etkisi ile Türkiye'nin tekstil ve konfeksiyon ihracatında geleneksel ve büyük pazarı durumundaki AB ülkelerinin pazarlarındaki daralma, 2009 yılının Ağustos sonu itibarıyla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatına hissedilir şekilde yansımaya devam etmektedir.

ABD, Kanada, Meksika, Norveç, İsviçre gibi ülkelerin yer aldığı "Diğer OECD Ülke Grubu" 2009 yılının Ocak-Ağustos döneminde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında en yüksek oranlı düşüşün olduğu ülke grubudur. Bu ülke grubuna ihracat, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %35,7 oranında düşüş ile 413,8 milyon dolara gerilemiştir. Makedonya, Arnavutluk, Bosna Hersek gibi ülkelerin yer aldığı "Diğer Avrupa Ülke Grubu"na hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki düşüş %34,9 düzeyindedir. Bu ülkelere 2009'un ilk sekiz ayında 62,5 milyon dolar değerinde ihracat yapılmıştır.

Diğer yandan, Eski SSCB Ülkeleri'ne 2009 yılının Ocak-Ağustos döneminde %27,8 oranında düşüşle 258,6 milyon dolarlık ve Diğer Asya Ülkeleri'ne %21,7'lik düşüş ile 34 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır.

Belli Başlı Pazarlara Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatında Meydana Gelen Gelişmeler

2009 yılının ilk sekiz ayında Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen ülkeler, toplamdan aldıkları paylar itibarıyla %25,5 pay ile Almanya, %13,3 pay ile İngiltere, %8 pay ile Fransa, %7,3 pay ile İspanya ve %5,8 pay ile İtalya olarak sıralanmaktadır. Hollanda, Danimarka, ABD, Belçika ve İsveç konfeksiyon ihracatında diğer önde gelen ülkelerdir.

Ocak-Ağustos 2009'da Almanya'ya ihracat %19,6 oranında düşüş ile 2,7 milyar dolardan 2,2 milyar dolara, İngiltere'ye ihracat ise %25,9 oranında düşüşle 1,5 milyar dolardan 1,1 milyar dolara gerilemiştir. İngiltere'ye ihracat düşüşünün yılın ilk aylarında %40'ların üzerine çıktığı dikkate alındığında, Ocak-Ağustos döneminde düşüşün az da olsa yavaşladığı söylenebilir.

En fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen ilk on ülkenin hepsinde istisnasız %6,6 ile %42,7 arasında değişen oranlarda ihracat düşüşleri sözkonusudur.

Belçika'ya ihracat %6,6 ile diğer ülkelere kıyasla daha düşük oranda azalırken, yine en yüksek oranlı ihracat düşüşü %42,7 ile ABD pazarında olmuştur.

Üçüncü büyük pazarımız durumundaki Fransa'ya ihracatta, 2009 yılının Ocak-Ağustos döneminde %17,2'lik bir düşüş meydana gelmiş ve 681,9 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

Dördüncü büyük pazar konumundaki İspanya'ya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, 2009'un ilk sekiz ayında %9,9 oranında düşüş kaydederek 621,7 milyon dolara gerilemiştir.

Beşinci büyük pazar İtalya'ya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı ise, %23,6 oranında düşüşle 644,6 milyon dolardan 492,4 milyon dolara gerilemiştir.

Altıncı büyük pazar Hollanda'ya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, 2009'un Ocak-Ağustos döneminde %42,2 oranında düşüşle 762,3 milyondan 440,7 milyon dolara gerilerken, yedinci sırada Danimarka'ya ihracat %26,3 oranında düşüşle 251,7 milyon dolara inmiştir.

Sekizinci büyük pazar ABD'ye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 2009 yılının Ocak-Ağustos döneminde 390,6 milyondan 223,9 milyon dolara, %42,7 oranında düşmesi, ABD'nin toplam ihracattan aldığı payı %3,5'ten %2,6'ya düşürmüştür.

Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yaptığı ülkeler aşağıdaki tablodan görülebilir.

TÜRKİYE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI					
EN FAZLA İHRACAT YAPILAN ÜLKELER / \$ SIRALI					
OCAK - AĞUSTOS 2009					
	2008 OCAK - AĞUSTOS 1000 \$	TOPLAM KONF'DA PAY %	2009 OCAK-AĞUSTOS 1000 \$	TOPLAM KONF'DA PAY %	09 / 08 DEĞİŞİM %
ALMANYA	2.707.892	24,3	2.178.088	25,5	-19,6
İNGİLTERE	1.530.184	13,7	1.133.658	13,3	-25,9
FRANSA	823.321	7,4	681.925	8,0	-17,2
İSPANYA	689.705	6,2	621.697	7,3	-9,9
İTALYA	644.560	5,8	492.368	5,8	-23,6
HOLLANDA	762.271	6,8	440.656	5,2	-42,2
DANİMARKA	341.338	3,1	251.726	2,9	-26,3
ABD	390.574	3,5	223.908	2,6	-42,7
BELÇİKA	218.622	2,0	204.242	2,4	-6,6
İSVEÇ	219.126	2,0	173.913	2,0	-20,6
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	8.327.593	74,7	6.402.181	74,9	-23,1
TOPLAM KONFEKSİYON İHRACATI	11.148.755	100,0	8.552.593	100,0	-23,3
İLK 10 ÜLKENİN PAYI	75		75		

KAYNAK: İHRACAT-NET Bilgi Sistemi

2008 yılı sonunda en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen dokuzuncu pazar olan Rusya Federasyonu, 116,5 milyon dolarlık ihracat değeri ile 2009'un Ocak-Ağustos ilk sekiz ayı itibarıyla 13. sırada yer almaktadır. Bu ülkeye ihracat 2008 yılının ilk sekiz ayına kıyasla %49,2 oranında azalmıştır.

Üretim ve Kapasite Kullanımındaki Gelişmeler

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından Ağustos ayında açıklanan Sanayi Üretim Endeksi'ne göre, 2009 yılının Haziran ayında giyim eşyası imalatında üretim endeksi, bir önceki aya göre yani 2009 Mayıs ayına göre %12 oranında artmış, 2008 yılının aynı ayına (Haziran) göre ise %2,9 oranında düşmüştür.

Yine TÜİK tarafından en son açıklanan verilere göre, giyim eşyası imalat sanayiinde kapasite kullanım oranı 2008 yılının Temmuz ayında %80,3 iken, 2009 yılının Temmuz ayında %76'ya gerilemiştir. Buradan, giyim eşyası imalat sanayiinde kapasite kullanım oranının, 2009 yılının Temmuz ayında bir önceki yılın Temmuz ayına göre %5,4 oranında gerilediği anlaşılmaktadır.

2009 Yılı Ağustos Ayında Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatına Euro/Dolar Paritesi'nin Etkisi

Ocak-Ağustos Dönemi

2009 yılı Ocak-Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine oranla %23,3'lük düşüşle 8,6 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır.

Söz konusu ihracatın, 6,9 milyar dolarla **%80,2'si** ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği **AB27 ülkelerine yapılmaktadır.**

2008 yılı Ocak-Ağustos döneminde 1 Euro 1,53 ABD Dolarına eşit iken, **2009 yılının Ocak-Ağustos** döneminde Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı **%11,65'lik düşüşle 1,35 dolar** düzeyine gerilemiştir.

Bu durumda, **2009 yılı Ocak-Ağustos döneminde Euro bazında yapılan ihracat**, dolar olarak istatistiklerde yeralırken, 2008 yılının aynı ayına göre **%11,65 daha az yansımakta** ve böylelikle dolar bazındaki istatistiklerde %11,65 oranında fiktif bir düşüş yaratmaktadır

Buna göre, 2009 yılının Ocak-Ağustos döneminde gerçekleştirilen 8,6 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 6,9 milyar dolarlık bölümü Euro üzerinden gerçekleştirilerek Dolar üzerinden hesaplandığı dikkate alındığında, **6,9 milyar dolarlık ihracatta pariteden kaynaklanan %11,65'lik fiktif düşüş** meydana geldiği görülmektedir.

Bu çerçevede 6,9 milyar dolarlık Euro bölgesine yapılan ihracat, %11,65'lik pariteden kaynaklanan fiktif düşüştan arındırıldığında 7,7 milyar dolarlık gerçek değere ulaşılmakta ve bu durumda **2009 yılı Ocak-Ağustos döneminde reel bazda toplam ihracat tutarı 9,4 milyar dolar olmaktadır.**

Söz konusu ihracat tutarı, 2008 yılı Ocak-Ağustos döneminde gerçekleştirilen 11,1 milyar dolarla kıyaslandığında ise **2009 yılının Ocak-Ağustos döneminde hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün ihracat performansında %23,3'lik düşüş değil, reel anlamda %16,1'lik düşüş meydana gelmiştir.**

Ağustos Ayı

2009 yılı Ağustos ayında geçen yılın aynı ayına oranla %17,2'lik düşüşle 1,1 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır.

Söz konusu ihracatın, 847 milyon dolarla **%76,3'ü** ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği **AB27 ülkelerine yapılmaktadır.**

2008 yılı Ağustos ayında 1 Euro 1,50 ABD Dolarına eşit iken, **2009 yılının Ağustos ayında** Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı **%5,1'lik düşüşle 1,43 dolar** düzeyine gerilemiştir.

Bu durumda, **2009 yılı Ağustos ayında Euro bazında yapılan ihracat**, dolar olarak istatistiklerde yeralırken, 2008 yılının aynı ayına göre **%5,1 daha az yansımakta** ve böylelikle dolar bazındaki istatistiklerde %5,1 oranında fiktif bir düşüş yaratmaktadır

Buna göre, 2009 yılının Ağustos ayında gerçekleştirilen 1,1 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 847 milyon dolarlık bölümü Euro üzerinden gerçekleştirilerek Dolar üzerinden hesaplandığı dikkate alındığında, **847 milyon dolarlık ihracatta pariteden kaynaklanan %5,1'lik fiktif düşüş** meydana geldiği görülmektedir.

Bu çerçevede 847 milyon dolarlık Euro bölgesine yapılan ihracat, %5,1'lik pariteden kaynaklanan fiktif düşüştan arındırıldığında 952,5 milyon dolarlık gerçek değere ulaşılmakta ve bu durumda **2009 yılı Ağustos ayında reel bazda toplam ihracat tutarı 1,15 milyar dolar olmaktadır.**

Söz konusu ihracat tutarı, 2008 yılı Ağustos ayında gerçekleştirilen 1,3 milyar dolarla kıyaslandığında ise, **2009 yılının Ağustos ayında hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün ihracat performansında %17,2'lik düşüş değil, reel anlamda %14'lük düşüş** meydana gelmiştir.

EURO - DOLAR PARİTESİ OCAK-AĞUSTOS DÖNEMİ			
	2008	2009	
Aylar	Çapraz Kur	Çapraz Kur	08 / 09 Değişim %
Ocak	1,47023	1,33181	-9,41
Şubat	1,47316	1,28049	-13,08
Mart	1,54925	1,30240	-15,93
Nisan	1,57628	1,31981	-16,27
Mayıs	1,55605	1,36087	-12,54
Haziran	1,55404	1,4018	-9,80
Temmuz	1,57832	1,40848	-10,76
Ağustos	1,50215	1,42543	-5,11
Ortalama	1,53244	1,35389	-11,65
1 Euro= ... ABD Doları Olarak Verilmiştir.			

*İTKİB Genel Sekreterliği
AR & GE ve Mevzuat Şubesi
02.09.2009*

